Adviesraad WMO Leiden

Betreft: Ongevraagd advies 'Maatschappelijke participatie van niet-westerse allochtonen.'
Uitgebracht d.d. 8 december 2009 door de Adviesraad WMO Leiden

1. Inleiding

Leiden is een kleurrijke stad. Ongeveer 9 % van de Leidse bevolking bestaat uit niet-westerse allochtonen. De Wet maatschappelijke ondersteuning is een participatiewet die uitgaat van zelfsturing en zelfredzaamheid van alle burgers.

2. Feiten van invloed

De groep niet-westerse allochtone Leidenaren heeft die vaardigheden niet altijd van jongs af aan geleerd. Daarnaast spelen specifieke factoren voor een gedeelte van deze groep een rol in het bemoeilijken van participatie zoals analfabetisme, laaggeletterdheid (zowel in de eigen taal als in de Nederlandse taal), een financieel zwakke positie, een slechtere gezondheid, achtergebleven emancipatie zowel voor de man als de vrouw en onbekendheid met voorzieningen en wet- en regelgeving.

Voor een deel van de individuen uit deze groep is het zelfstandig verkrijgen van toegang tot en informatie over de Wmo nagenoeg niet mogelijk. Vaak is onbekend waar een beroep op kan worden gedaan, laat staan dat bekend is welke wegen moeten worden bewandeld om bijvoorbeeld een aanvraag in te dienen. Het Servicepunt Zorg is behulpzaam bij het invullen van formulieren, maar communicatieproblemen staan een optimale dienstverlening in de weg. Voor iemand die slecht of geen Nederlands spreekt of schrijft is het moeilijk om zijn hulpvraag goed op papier geformuleerd te krijgen. Bij een huisbezoek door een indicatie-adviseur kunnen ook deze problemen èn etnisch-culturele verschillen tussen de zorgvrager en de adviseur een juiste indicatiestelling in de weg staan. Gesignaleerd wordt dat maat-schappelijke participatie voor allochtone mantelzorgers in het gedrang kan komen wanneer bij het indicatieproces geen rekening gehouden wordt met culturele verschillen.

Volgens verwachte demografische ontwikkelingen zal binnen nu en 10 jaar het aantal allochtone ouderen verdriedubbelen.

3. Conclusie

De Adviesraad WMO Leiden vindt dat - gelet op bovenstaande - de gemeente meer aandacht moet besteden aan de positie van niet-westerse allochtonen binnen de Wmo.

4. Aanbevelingen:

4.1. Ga na of de formulering van gemeentelijk beleid voldoende toegesneden is op de specifieke situatie van een deel van de niet-westerse allochtonen.

4.2. Zorg op korte termijn voor een voorlichtingscyclus en voorlichtingsmateriaal op maat: Wmo in begrijpelijke termen en (eigen) taal. Dit in samenwerking en overleg met zorgvragers, mantelzorgers en sleutelfiguren uit de doelgroep. Gebruik van ervaringsdeskundigen en/of goede praktijkvoorbeelden als aanjager uit de eigen groep in de eigen taal zorgt voor laagdrempeligheid. Laat de voorlichting bij voorkeur op plekken plaatsvinden waar deze groepen al samenkomen.

4.3. Stimuleer het creëren van een draagvlak binnen welzijns- en zorginstellingen om intercultureel te werken. Dat kan door te luisteren naar de behoeften van de niet-westerse allochtone Leidenaren en daar een passend aanbod op te doen. Zorg dat het betrekken van deze groep in beleidsvorming en de uitwerking daarvan haalbaar is. De gemeente kan dit stimuleren door dergelijke beleidsvoering als kwaliteitsnorm te hanteren voor gesubsidieerde welzijns- en zorginstellingen.

4.4. Betrek migrantenorganisaties of een afvaardiging van de groep bij het maken van beleid. Neem hierbij een actieve, anticiperende en coöperatieve houding aan. Hierdoor kunnen ook initiatieven vanuit de groep zelf erkend en ondersteund worden.

Adviesraad WMO Leiden
8 december 2009